

Paksi Hírnök

35. évf. 15. szám

Alapítva 1989-ben

2026. augusztus 7.

Fotó: Babai István

„Keresni, várni, semmit sem akarni,
Szeretni, vágyani, egyedül maradni.
Nézni a világot becsukott szemekkel,
Látni azt, amit még nem látott meg ember”

*Teller Ede: Vers cím nélkül
(A tudós és világa) részlet*

2

A rendkívüli kánikula a város működését is átírja. Az első intézkedésekről tájékoztatott a polgármester és az alpolgármester.

7

„Közösséget építeni legalább olyan fontos, mint települést fejleszteni” – körképünkben megszólalnak a településrészi képviselők (7–10. oldal)

Párapapun túl

Ugyanazt a nyarat, ugyanazt a várost sem látjuk egyformán. Van, aki a párapaput veszi észre, más a kiszáradt fűvet, a poros parkot vagy az apadó, melegedő Dunát – ugyanannak a történetnek más-más oldalát. A rendkívüli kánikula a város működését is átírja. Megkérdeztük, milyen intézkedésekre van lehetőség rövid távon, hogyan alkalmazkodik Paks a szokatlan helyzethez.

A város első intézkedései egyszerre szolgálják a takarékoságot és a lakosság biztonságát.

Közterek

– A szökőkutak leállítását elrendeltük. A párapapukról az az álláspontunk, hogy a hőszigetelésre való tekintettel a párapapuk működése úgy ad felfrissülést a városnak, hogy minimális fogyasztással jár. Amíg nincs vízhiány, a vízellátást nem befolyásolja, addig szeretnénk a párapapukat üzemeltetni. A városi üzemeltetésű párapapukat éjszakára lekapcsoljuk – tájékoztatott Heringes Anita polgármester.

A növények locsolását a továbbiakban nem ivóvízről, hanem kutakról végzik, ameddig megoldható, szeretnék a növényeket megóvni, hiszen több mint tízmillió forintos növény van a közterületen.

Hivatal, intézmények

A polgármester azt is elmondta, hogy a hivatalban reggel nyolc és dél között van munkavégzés, utána a munkatársak haza tudnak menni. Ottjártunkkor az egyik dolgozó azt mondta, délelőtt a hivatalban akár klíma nélkül is ki lehet bírni. Otthon persze be kell majd kapcsolni a hűtést.

– Mindenkit megkértünk, az intézményeinket is, hogy figyeljenek oda az áramfogyasztásra. Felmentést kapott az Életfa idősokotthona, mert ott muszáj a hűtés, ahogy a hálózat elbírja, a beteg és idős embereket, amennyire tudjuk, nem tehetjük ki még nagyobb hőszigetnek. Nyilván ilyenkor a szekrényből kieső csontvázak pont nem hiányoznak. Kiderült, hogy az Életfa idősokotthonában az áramhálózat nem korszerű állapotban van az épületben. Itt beruházásra is szükség lesz, amit már el is indítottunk – sorolta a témákat Heringes Anita.

Fotó: Vasvári Márton

Szociális, egészségügyi intézmények

Az öregek otthona mintegy 80 lakója a kinti hőszigetelés szintje miatt nem kell, hogy érezkeljen. Ferenczi Ildikó, az intézmény igazgatója arról tájékoztatott: a légkondicionáló berendezések használatát összehangolják, így igyekeznek megoldani, hogy a hálózat bírja a fokozottabb terhelést. A közösségi helyiségeket és a folyosókat hűtik klímával, a lakók igény szerint ventilátort használhatnak szobáikban; a benti hőmérséklet így kellemesen hűvös.

– Fokozottabban odafigyelünk arra, hogy a nagy melegben megfelelő mennyiségű folyadékot fogyasszanak az idősokotthonosok, limonádépartikat is tartunk, jégkásásra fagyasztott tápszerekkel kínáljuk őket – tette hozzá Ferenczi Ildikó.

Szintén kiemelt a gyógyászati központ helyzete, a rendelőben felmérték, hogy a reggeli visszahűtés sokkal több energiát igényel, mintha éjszakára bekapcsolva hagynák a klímákat. A többi intézmény, például a könyvtár, múzeum nyitva vannak, de mindenki visszafogta az áramfogyasztását.

Lakótelep

Miközben a lakótelepen élők ingerküszöbét a melegvíz potenciális hiánya még el sem érte, a város már gondolkodott a megoldáson. A gyors reagálásért Heringes Anita vállalta a „felelősséget”. A polgármester szerint inkább

érje az a vád a várost, hogy túl korán készült fel, mint az, hogy túl későn reagált. – Ha az atomerőmű nem termel energiát, a lakótelepen a távhővel, nyáron pedig a meleg vízzel lesz problémánk. Ez 2771 lakossági felhasználási helyet, mintegy hatezer embert és sok közületet érint. A hosszú távú megoldása ennek a problémakörnek nem az önkormányzat feladata. Sőt, ha őszinték akarunk lenni, egyáltalán nem az önkormányzat feladata ennek a problémának a megoldása, de úgy gondoltuk, segítünk, helytállunk. Igen, ezek szépségtapaszkok, de biztosítani tudjuk az akadálymentesített zuhanyzót azoknak, akiknek erre szükségük van, akadálymentesített busszal oda is tudjuk szállítani őket. Emellett rendezvényzuhany-konténereket telepítünk a lakótelepre. Sokan kérdezték, miért éppen az ASE Sportcsarnok melletti területre. Ennek egyszerű oka van: olyan helyet kellett választani, ahol rendelkezésre áll a víz- és szennyvízcsatlakozás, az áram.

Arra a kérdésre, hogy a város fogja-e fizetni a lakótelepen élők zuhanyzási lehetőségét, a polgármester azt mondta, a konténerbérlet nem jelent jelentős költséget. Barnabás István alpolgármester hozzátette: Hosszabb távon pedig már kormányzati szinten is dolgoznak egy alternatív fűtőmű kialakításán.

Addig azonban a városnak a rendelkezésre álló eszközökkel kell kezelnie a rendkívüli helyzetet, abból kell gazdálkodnia, amije van: vízből, energiából és alkalmazkodóképességből.

[emma, jé]

Rendkívüli helyzet, biztonságos üzem

Forrás: Cseh Tamás Facebook-oldala

Augusztus 4-én hajnalban a Duna vízszintje pár milliméterre volt attól, hogy a paksi atomerőmű utolsó turbináját is lekapcsolják, azonban megállt a csökkenés, sőt, reggelre 1,5 centimétert emelkedett a folyam szintje. – Jelenleg biztonságosan üzemel az utolsó turbina – mondta Magyar Péter miniszterelnök az atomerőműben tett látogatásakor. A kormányfő Kapitány István és Ruff Bálint miniszterekkel, Tóth Péter nemzetbiztonsági főtanácsadóval és Cseh Tamás országgyűlési képviselővel bejárta a nukleáris létesítményt, majd a hidegvizes csatornához is ellátogatott, ahonnan élő adásban jelentkezett be közösségi oldalán.

– Az atomerőműben most mindenki azon dolgozik, hogy a négy blokk nyolc turbinájából az egyetlen még működőt ne kelljen lekapcsolni, a jelenlegi 230-240 MW körüli termelés megmaradjon. Mindez függ egyrészt a vízszinttől, a víz tisztaságától, másrészt az ott dolgozók tudásától és odaadásától, amivel eddig sem volt baj és ezután sem lesz – húzta alá Magyar Péter.

A paksi energiatermelés már július utolsó napjaiban problémába ütközött. A Duna vízállása folyamatosan csökkent, majd rendkívül alacsony szintre süllyedt. Felmerült annak lehetősége is, hogy a hazánk villamosenergia-termelésének közel felét, megközelítőleg 2000 MW-ot biztosító atomerőmű négy blokkját leállítják. Dr. Kovács Antal, az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. kommunikációs igazgatója július 30-án arról beszélt, kidolgozott eljárásrendje-

ik vannak a Duna alacsony vizes helyzetének kezelésére is. Az alacsony vizes állapotok négy fokozatra vannak felosztva a Duna paksi atomerőmű vízkivételi művé-nél, a hidegvizes csatorna öblözetében mért szintjei alapján. – Jelenleg a 3. fokozatban vagyunk – hangsúlyozta a kommunikációs igazgató. – A 4. fokozat esetleges bekövetkezésekor az atomerőmű minden blokkját le kell állítani, onnantól kezdve megszűnik az energiatermelés, a továbbiakban az álló blokkok hűtéséről kell gondoskodni. Ehhez percenként 5 köbméter víz szükséges, szemben az üzemelő blokkok másodpercenkénti 100 köbméter szükségletével. Felkészültek arra is, ha a Duna további extrém szintcsökkenést szenvedne el. Erre az esetre rendelkezésre állnak az Országos Vízügyi Főigazgatósággal együttműködésben telepített Pajtás szivattyúk, amelyekből szükség esetén 12 dolgozik folyamatosan, 4 darab tartalék, és további 13 készenlétben van, mindehhez rendelkezésre áll a szükséges kezelő és javító személyzet, alkatrész-utánpótlás és üzemanyag is – tette hozzá dr. Kovács Antal. A kommunikációs igazgató arról is beszélt, akár hetekig tartó extrém alacsony vízállás esetén is biztonságos állapotban tartják a blokkokat, a megfelelő vízszint elérése esetén pedig azonnal, lépésről lépésre indítják a termelésüket, az újraindítás a vízszint függvényében akár néhány nap alatt is megtörténhet.

– Az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. vezetése és munkatársai számára mindenkor elsőd-

leges a biztonság – ezt Nagy László műszaki vezérigazgató-helyettes is hangsúlyozta azon a sajtótájékoztatón, amit Magyar Péter július 31-én tartott az atomerőműben.

A miniszterelnök ugyancsak leszögezte, hogy a jelenlegi rendkívüli helyzet kizárólag az energiatermelést érinti, nukleáris veszélyt nem jelent, hiszen a létesítmény frissített biztonsági protokollal működik. Kiemelten megköszönte az atomerőműben dolgozó mérnökök, vízügyi szakemberek és mindazok munkáját, akik hozzájárulnak a rendkívüli helyzet kezeléséhez.

A blokkok teljesítménycsökkentésének kronológiája

Július 27. A rendkívül száraz időjárás miatt a Duna addigi legkisebb vízállása (-106 cm). Az 1. blokk teljesítményét 21:45 órakor 254 MW-tal csökkentik.

Július 28. A Duna vízállása Paksnál -112 cm. 20 órától 237 MW-tal csökkentik a 3. blokk teljesítményét.

Július 29. A vízállás Paksnál -118 cm. A szakemberek 15 órától megkezdték a 3. blokk leállítását.

Július 30. A vízállás Paksnál -121 cm. Felére csökkentik a kettes blokk teljesítményét.

Augusztus 1. A Duna vízállása tovább csökkent. Az 1. blokk még működő turbinagenerátor gépegységét 05:45 órakor leállították.

Augusztus 2. Már csak a kettes blokk működik, 50 százalékos teljesítménnyel. A vízszintcsökkenés miatt 01:30 órakor megkezdték a 4. blokk még működő turbinagenerátorának leállítását.

Augusztus 3. A Duna vízállása Paksnál a történelmi legalacsonyabb szinten, -140 cm-en állt.

Tervezett módon zajlik a paksi atomerőmű felkészítése a leállásra.

A teljes leállítás augusztus 5-ig egyelőre nem következett be. Mind Magyarország kormánya, mind az atomerőmű vezetése arra kéri a lakosságot, hogy felelős, takarékos áramhasználattal segítsék Magyarország villamosenergia-ellátásbiztonságának fenntartását.

Sólya Emma

Városon kívül – víziközmű-szolgáltatások

Az önkormányzat szerepe és mozgástere a víziközmű- és hulladékgazdálkodási közszolgáltatásokban az elmúlt két évtizedben alapvetően megváltozott. A korábban kötelező önkormányzati feladatokból mára csak a lakosság felé viselt felelősség maradt, érdemi hatáskör nélkül. Elsőként a víziközmű-szolgáltatásokról írunk.

– Én ezt úgy foglalnám össze, hogy mind a két sztori hasonló ívet követ. Voltak jól működő megoldásaink. A hulladékkezelés kifejezetten korszerű lett egy EU-s beruházás révén, illetve a víziközműben a szennyvíztelep is. Ezek a fejlesztések 2010-re készültek el, még Hajdú János polgármester idejében. Az ezt követő 16 évben hatalmas vagyonszerzés következett be a városnál, a szolgáltatások színvonala csökkent, ami felszínen még nem is feltétlenül látható, mert folyik a csapból a víz, meg elfolyik a szennyvíz – foglalta össze Barnabás István, Paks alpolgármestere.

Az alpolgármester szerint 2022 őszére országosan válságba kerültek a víziközműcégek. A rendkívül magas energiaárak, valamint a korábbi rezsicsökkentés és a víziközműadó miatt jelentős adósság halmozódott fel. A kormány ekkor az adósság átvállalását ajánlotta fel a víziközművagyon és cégtulajdon ingyenes átadásáért cserébe. Az előző városvezetés döntése értelmében a paksi víziközművagyon állami lett, és a Mezőföldvíz Kft. paksi tulajdonrésze is a Nemzeti Vízmű Zrt.-é lett. Emiatt az önkormányzat nagyon kicsi befolyással rendelkezik arra, hogyan szerveződik a szolgáltatás.

A Léna lakópark engedélyével kapcsolatban Heringes Anita polgármester azt mondta, arra az önkormányzatnak nincs hatásköre, hogy az új rákötéseket engedélyezi-e a szolgáltató. Mivel a pontos kapacitások kiszámítása a Mezőföldvíz Kft. és a tervezők feladata. A szolgáltatónak az engedélyek kiadásánál pedig nyomon kell követnie, hogy az egyes kérelmek kumuláltan is kiadják-e a kapacitást. Az alpolgármester hozzátette, hogy a víz- és szennyvízhálózatot valóban már régen bővíteni és felújítani kellett volna.

– A SENTAB vezeték kiváltása sürgős lenne, a víziközmű-hálózat egészének bővítés és felújítása különösen a Paks II. beru-

Fotók: Vasvári Márton

házás miatt. A SENTAB vezeték sorsának a Péter utca az egyik legnagyobb elszennvedője, ott addig bármilyen útfelújítás feleltlen pénzkiadás lenne. Tudomásunk szerint az előző ciklusban kormányelőterjesztés is készült a vezeték kiváltásáról – vetette fel a polgármester. Azt mondják a városvezetők, hogy a víziközműhálózatot felújítani a jelenlegi állapotából az önkormányzat számára lehetetlen küldetés lenne. Elsőre úgy tűnt, a tulajdonosi szerepről eltérően gondolkodnak. Barnabás István piachívó, szerezte önkormányzati tulajdon mellett a magánszolgáltató lehet a leghatékonyabb megoldás, amire jó gyakorlati példák vannak Európában, Heringes Anita viszont úgy véli, a legjobb gazda maga az önkormányzat, ha rendelkezik a szükséges forrásokkal. Valójában egyetértettek, hogy az önkormányzati tulajdon megtartása mellett a szolgáltatás felelősen kiszervezhető.

A téma aktualitását az is adja, hogy információink szerint a Léna lakópark első ütemében mintegy 120 lakás használatbavételi engedélyt kapott. A Léna lakópark ügyében megkerestük a Mezőföldvíz Kft.-t. Többek között arra voltunk kíváncsiak, hogy a társaság milyen kapacitásvizsgálatok alapján járult hozzá a rákötéshez, elegendő-e a jelenlegi ivóvíz- és szennyvízhálózat, valamint szükség lesz-e a teljes beruházás megvalósulásával további fejlesztésekre.

A Mezőföldvíz Kft. válaszát keretes írásunkban változtatás nélkül közöljük.

[jé]

Paksi Hírnök kérdései

1. A Léna lakópark első ütemének rákötése előtt a Mezőföldvíz Kft. vizsgálta-e a paksi ivóvíz-, illetve szennyvízhálózat, valamint a szennyvíztisztító telep kapacitását?
2. Milyen szempontok alapján adható ki a közműszolgáltatói hozzájárulás egy ilyen volumenű fejlesztés esetében?
3. A jelenlegi hálózati és tisztítótelepi kapacitások elegendők-e a Léna lakópark első ütemének kiszolgálására?
4. A teljes, mintegy 500 lakásos lakópark elkészültével is biztosított lesz-e a szükséges ivóvíz-ellátási és szennyvízelvezetési kapacitás, vagy ehhez további hálózat- vagy telepfejlesztésekre lesz szükség?
5. Amennyiben történtek kapacitászámítások vagy modellezések, megoszthatók-e azok legfontosabb eredményei (például a rendelkezésre álló tartalékok, illetve a várható többletterhelés nagyságrendje)?
6. Lát-e a Mezőföldvíz Kft. olyan közműfejlesztési feladatot Paks-on, amelyet a következő években a város fejlődése vagy a Léna lakópark teljes benépesülése indokoltá tehet?

A víziközmű-szolgáltatók – így a Mezőföldvíz Kft is – minden jelentősebb fejlesztést megelőző engedélyeztetési eljárás során megvizsgálja az általa üzemeltetett víziközmű-rendszerek kapacitásának rendelkezésre állását. Amennyiben a tervezett igényeket a meglévő víziközmű-rendszerek nem képesek kielégíteni, kiegészítő, illetve fejlesztési beruházásokat írhat elő a szolgáltató a beruházó számára.

Egy olyan volumenű fejlesztés esetében, mint a Léna lakópark a közműszolgáltatói hozzájárulás kiadását egy összetett, többlépcsős folyamat előzi meg. Ennek során a szolgáltató a mérnöki, jogi és gazdasági szempontokat egyaránt megvizsgálja. A hozzájárulás alapvetően azt tanúsítja, hogy a víziközmű-hálózat képes ellátni a tervezett beruházást követően keletkező víziközmű-igényeket, anélkül, hogy a meglévő fogyasztók ellátásbiztonsága sérülne.

Az eljárás során vizsgált szempontok:

- kapacitás és hálózati terhelhetőség,
- egységes műszaki és technológiai szempontok, feltételek,
- infrastruktúra-fejlesztési és hálózatbővítési szempontok,
- jogi és ingatlan-nyilvántartási feltételek,
- környezetvédelmi és biztonsági előírások.

A Paks és Térsége Közműfejlesztési és Beruházási Önkormányzati Társulás a víziközműinfrastruktúra-fejlesztési feladatok tervezését az ezeket megalapozó kapacitászámítások és hálózati modellezések felhasználásával már korábban elvégeztette. Ebben a folyamatban a Mezőföldvíz Kft. szakmai közreműködőként vett részt.

A lakópark által érintett területen a víziközműinfrastruktúra-fejlesztési feladatok előkészítése, terveztetése és engedélyeztetése a Mezőföldvíz Kft. mint üzemeltető jóváhagyásával megtörtént. Az első ütemben megvalósuló, 120 lakásból álló lakótömb víziközmű-ellátásának biztosítására a városi ivóvízellátó, és szennyvízelvezető, -tisztító rendszer kapacitása elegendő. A beruházó által a rendelkezésünkre bocsátott tervek szerinti víziközmű-igényeket

biztonsággal ki tudjuk szolgálni. A lakópark ellátását biztosító csővezetékek átmérő tekintetében az új és meglévő lakossági igények kiszolgálására is megfelelőek.

Fontos hangsúlyozni, hogy a fenti terveken túl bármely, akár lakossági, akár közületi fogyasztó ellátására tervezett jövőbeni beruházást a hálózat üzemeltetőjével, a Mezőföldvíz Kft.-vel szükséges engedélyeztetni, a mindenkor hatályos jogszabályok figyelembevételével.

Amit a Pakson szükséges víziközmű-fejlesztések tekintetében meg kell említeni, azok a Paksi Atomerőmű kapacitás-fenntartásával kapcsolatos feladatok. Az ezekkel együtt járó területfejlesztések számos víziközműinfrastruktúra-fejlesztést is szükségessé tesznek Pakson és a város környezetében. Így többek közt a meglévő főműtárgyi létesítmények rekonstrukciós bővítését, tekintettel azok előregedett, az üzembiztonságot veszélyeztető műszaki állapotára, az alábbi prioritás szerint:

- Dorogi úti és Borsócséplői vízműtelep és azok vízbázisainak fejlesztése,
- ivóvízellátó SENTAB-vezeték kiváltása,
- Paks városi szennyvíztisztító telep fejlesztése,
- szennyvízátemelő műtárgyak rekonstrukciós fejlesztése,
- Bochegyi és Virág utcai víztározó medencék rekonstrukciós felújítása,
- zöldmezős beruházási területfejlesztésekhez kapcsolódó víziközmű-infrastruktúra hálózatának kialakítása.

A városi ivóvíz- és szennyvízhálózat kapacitását társaságunk meghatározott szintig növelni tudja.

Ha az ellátó hálózat valahol hibát jelez, a rendszer ellenőrzése szükséges, mivel a területen nem azonosított vízvesztés, illetve szabálytalan csapadékvíz-bekötések lehetnek. A környék érintett utcai törzshálózatának ilyen jellegű vizsgálatát a Mezőföldvíz Kft. tervezetten elvégzi.

Paks, 2026. augusztus 4.

SZENT ISTVÁN NAPOK

2026.
AUGUSZTUS 18-21.

CSENGY DÉNES
KULTURÁLIS KÖZPONT

Paks, Ürgemezei Pihenőpark

18.
KEDD

20:30 PIKNIKMOZI 🏠

KÍSÉRŐPROGRAMOK: gasztroudvar, vásártér
Augusztus 20–21. : 16:00–20:00 óriáscsúszda, ugrálóvár,
ládavasút, egyéb gyermekjátékok, Tükrömberek (aug. 20.),
kutyaterápia és bemutató (aug. 21.)

19.
SZERDA

17:30 VERACRUZ 🏠

18:30 TŰZVIRÁG TÁNCEGYÜTTES 🏠

20:00 VALAHOL AMERIKA –
BONBON 30 MUSICAL 🏠

20.
CSÜTÖRTÖK

10:30 SZENT ISTVÁN NAPI ÜNNEPI MEGEMLÉKEZÉS ÉS KENYÉRSZENTELES
(Jézus Szíve Római Katolikus Templom)

16:30 PINTÁCSI VIKI INTERAKTÍV GYERMEKMŰSORA 🏠

18:00 HOTTENTOTTA 🏠

19:00 NEOTON FAMÍLIA SZTÁRJAI 🏠

22:00 MEHRINGER 🏠

23:30 DJ GEEKO 🏠

01:00 WILLCOX 🏠

21.
PÉNTEK

16:30 Nefelejcs Bábszínház –
EGYSZER EGY HÉTPETTYES... 🏠

19:30 DÁNIELFY 🏠

21:00 BRASS VIBE 🏠

21:30 PARNO GRASZT 🏠

23:00 DJ TES 🏠

01:00 ANDRO 🏠

A rendezvény ingyenesen látogatható.
A műsorváltoztatás jogát fenntartjuk.

Településrészek – emberek, közösségek, tervek

Tavasszal, nyár elején a településrészek többször is főszerepbe kerültek: közösségi rendezvények, helyi ügyek és fejlesztések irányították rájuk a figyelmet. Ez adta az apropót, hogy megszólaltassuk Dunakömlőd, Biritó, Csámpa, Gyapa és Cseresznyés településrészi képviselőit. A mindennapi feladatokról, az elmúlt időszak eredményeiről és a következő évek terveiről kérdeztük a képviselőket. A beszélgetésekben a fejlesztések, az alapvető infrastruktúrát érintő kihívások mellett rendre szóba került az összefogás, a közösség.

Szél Benjamin: „Közösséget építeni legalább olyan fontos, mint települést fejleszteni”

Fotó: magánarchívum

A közösségért végzett munka mindig is meghatározta Szél Benjamin szemléletét. A 8-as számú választókerület önkormányzati képviselője és a Dunakömlödi Településrészi Önkormányzat elnöke már képviselővé választása előtt is aktív szerepet vállalt a település életében. Még főiskolásként, a sportbizottság tagjaként tapasztalta meg, hogy egy közösség akkor működik jól, ha tagjai maguk is tesznek érte. – Ha egy adott közegben jól szeretném érezni magam, akkor nekem is hozzá kell tennem a magam részét. Éppen ezért új kömlödiként már jóval azelőtt igyekeztem aktívan részt venni a település életében, hogy egyáltalán felmerült volna a képviselői szerepvállalás. Amikor pedig lehetőséget kaptam, úgy éreztem, még több mozgásterem nyílik arra, hogy segítsen a helyieket és hozzájáruljak a közösség erősítéséhez – fogalmazott.

Szél Benjamin kiemelte, hogy Dunakömlőd mellett Biritó, Csámpa, Gyapa és Cseresznyés ugyanolyan fontos része a választókerületnek, ezért kezdettől fogva tartotta magát ahhoz, hogy valamennyi településrésze egyforma figyelem jusson. – Hiszek abban, hogy a kisebb, jól átgondolt fejlesztések is jelentősen javíthatják az emberek életminőségét, miközben hosszabb távon cél a régóta elhanyagolt területek rendezése és egy élhetőbb környezet kialakítása.

A képviselő a legnagyobb kihívásnak a nagy volumenű fejlesztések finanszírozását tartja. – A kisebb beruházásokhoz általában rendelkezésre állnak a szükséges források, de egy-egy út- vagy infrastruktúra-fejlesztés már több százmillió nagyságrendű kiadást jelent. Szerencsére a városvezetés részéről minden támogatást megkapunk, így folyamatosan keressük a lehetőségeket a fejlesztések megvalósítására – hangsúlyozta. Dunakömlőd legfontosabb beruházásai közül a Bartók Béla utca felújítását emelte ki, amely jelenleg tervezési szakaszban van. A meglévő betonburkolat korszerű aszfaltfelületet kapna, ami költséghatékony, ugyanakkor hosszú távon is megfelelő megoldást jelentene. Bízunk abban, hogy a kivitelezés még az idén megkezdődhet.

A képviselő szerint Dunakömlőd legnagyobb értéke maga a közösség. – Örömmel tapasztalom, hogy a fiatal családok nem csupán lakóhelyként tekintenek a településre, hanem bekapcsolódnak a közösségi életbe is. Az adventi ablakok, a falunap, a szüreti rendezvények vagy a kisebb családi programok mind azt bizonyítják, hogy az itt élők igénylik az együtt töltött időt. Úgy véli, az elmúlt időszak legnagyobb eredménye éppen ez az összefogás és egység.

A képviselő hangsúlyozta azt is, hogy a választókerület valamennyi településrészén történtek előrelépések. – Mindenhol megvannak a saját feladatok és kihívások, de összességében azt érzem, hogy közösségi és fejlesztési szempontból is sikerül lépésről lépésre előrehaladnunk – mondta Szél Benjámin, felsorolva az eddigi eredményeket, amiket a részönkormányzati bizottság tagjaitól hallgatunk meg részletesen.

Mert ahogyan Szél Benjamin is kiemelte, a választókerület eredményei nem egyetlen ember munkájának köszönhetők. – Bátran mondhatom, hogy a településrészi képviselő

lők nélkül ezt a feladatot nem lehetne jól el látni. Dunakömlődön, ahol én is élek, természetesen könnyebb napi kapcsolatban lennem az emberekkel, de még ott is ketten segítik a munkámat, hiszen egy ekkora közösség életének szervezése önmagában is komoly feladat. Mindannyiunk esetében a feladatokról a családtagjaink is kiveszik a részüket, velük egységben lehetünk ilyen sikeresek. A többi településrészen pedig még inkább a külterületi önkormányzati képviselőkre támaszkodom, ők nap mint nap látják a helyi problémákat, ismerik az emberek igényeit, és elsőként jelzik, ha valamilyen beavatkozásra vagy fejlesztésre van szükség. Külön öröm számomra, hogy nemcsak szakmailag, hanem emberileg is kiváló kapcsolatban dolgozunk együtt.

Egymást segítve, közös célok mentén végezzük a munkánkat, és azt látom, hogy saját településrészeiken is nagy bizalom és megbecsülés övezi őket. Úgy gondolom, ezt annak köszönhetik, hogy nagy odaadással és lelkiismeretesen végzik a feladatukat – emelte ki. A képviselő szerint valamennyi településrészen ugyanaz a cél: rendezettebb, élhetőbb környezetet teremteni úgy, hogy közben a közösségek is tovább erősödjenek. – A ciklus végére azt szeretném, ha nemcsak új beruházásokról beszélhetnénk, hanem arról is, hogy még erősebb közösségek alakultak ki. Ha az itt élők úgy érzik, hogy településrészeik rendezettebbé, élhetőbbé váltak, és jó itt élni, akkor elmondhatjuk, hogy közösen jó munkát végeztünk – hangsúlyozta. ➡

Fotó: Szép Zsóka/archív

Rostané Katona Katalin, Spiegel György: „Az összefogás a fejlődés alapja Dunakömlődön”

A közösség szolgálata és Dunakömlőd fejlődése vezérli a Dunakömlödi Településrési Önkormányzat tagjai, Rostané Katona Katalin és Spiegel György munkáját. Szintén úgy vélik, hogy a fejlesztések mellett legalább ilyen lényeges az összetartó közösség megőrzése és erősítése.

Fotó: Szaffnauer Ferenc/Archív

Rostané Katona Katalin elmondta, kezdetben vegyes érzésekkel vállalta a feladatot, de családja támogatása és a helyiek bizalma megerősítette. – Dunakömlődön születtem, ezért úgy éreztem, ezzel tudom leginkább segíteni az itt élőket. Benjammal és Gyurival kiválóan együtt dolgozunk, a települést érintő kérdéseket mindig közösen beszéljük meg – fogalmazott. A településrési képviselő elsősorban a közösségi programok szervezésében vállal aktív szerepet. Fontosnak tartja, hogy a Falunap, a Szüreti Nap, a gyermeknap, valamint az adventi időszak rendezvényei minden korosztály számára élményt jelentsenek. Kiemelte az adventi ablakok kezdeményezését, amelyhez kapcsolódva együtt ünnepelik a falu karácsonyát. – A közös éneklés, a gyermekek mosolya és a helyiek önkéntes segítsége mindig megerősít abban, hogy van értelme annak, amit csinálunk. Dunakömlőd igazi ereje az összefogás – hangsúlyozta. Hozzátette: bár a faluházban működik játszótér, hosszabb távon szeretnének egy ifjúsági klubot is kialakítani, ahol a fiatalok rendszeresen találkozhatnak.

Spiegel György szerint napjainkban különösen fontos újraépíteni az emberi kapcsolatokat. – Gyerekkoromban természetes volt,

Fotó: TelePaks

hogy a szomszédok esténként kiültek beszélgetni az utcára. Jó lenne, ha ezt a közösségi szemléletet ma is sikerülne továbbörösíteni – mondta. A mindennapi feladatok között a közvilágítási hibák jelzése, az árkok és közterületek karbantartása, valamint a lakossági problémák megoldása szerepel. Az elmúlt időszak eredményei közül a faluház konyhájának felújítását emelte ki, a legfontosabb fejlesztésnek pedig továbbra is a Bartók Béla utca korszerűsítését tekinti. Céljai között szerepel a Hegy és a Szabadság utcák felújítása, valamint a helyi autóbuszjárat bővítése is. A képviselők egyetértenek abban, hogy Dunakömlőd legnagyobb értéke az itt élők összefogása. A Borbarátok rendezvényei, a nyugdíjasklub, az Ízörzök közössége és a helyi labdarúgóklub is hozzájárulnak ahhoz, hogy pezsgő közösségi élet jellemezze a települést. Úgy vélik, ha a fejlesztések mellett ezt az összetartó közösséget is sikerül továbbörösíteni, Dunakömlőd a jövőben is jó irányba haladhat.

Fotó: Vasvári Márton

Marton Renáta: „Biritó legnagyobb értéke az itt élő emberek összetartása”

Nagy felelősséggel, ugyanakkor lelkesedéssel vállalta el Biritó képviselőjét Marton Renáta. Mint mondta, mindig fontos volt számára a közösség építése, és az motiválta, hogy aktívan tessen azért a helyért, ahol él. – Fontosnak tartom, hogy meghallgassam az itt élők véleményét, képviseljem a valódi igényeiket és olyan ügyeket vigyek előre, amelyek a mindennapokban is érezhető változást hoznak – fogalmazott. A képviselő szerint a legnagyobb kihívást az jelenti, hogy az igények és a lehetőségek nem mindig találkoznak.

Fotó: TelePaks

– Sok jogos kérdés vár megoldásra, miközben egy-egy fejlesztést hosszú előkészítés, egyeztetés és pénzügyi tervezés előz meg. Ennek ellenére fontosnak érzem, hogy kitartóan képviseljem Biritó érdekeit – tette hozzá. A lakosok leggyakrabban az infrastruktúrával, a közterületek állapotával, a közlekedéssel és helyi problémákkal keresik meg. A fejlesztési elképzelések közül az Orgona utca felújítását emelte ki. – Szeretném, ha ezen a területen mielőbb előrelépés történne. Fontos, hogy hosszú távon is rendezett, biztonságos és élhető településrészben gondolkodjunk – hangsúlyozta. Marton Renáta szerint Biritó legnagyobb értéke az itt élő emberek összetartása. – Sokan szívükön viselik a környezetüket, szívesen tesznek érte, és részt vesznek a közös programokban. Számomra egy településrész valódi értékét az is jelenti, hogy az emberek mennyire érzik magukénak a lakóhelyüket – mondta.

➡ Az elmúlt időszak eredményei közül a 20. Biritói Napot, a közösségi ház előtetőjének felújítását és az új játszótér kialakítását emelte ki. Szerinte a Biritói Nap és a közösségi disznóvágás is azt bizonyítja, hogy az itt élők szívesen tesznek a közösségért.

A jövőre tekintve azt szeretné, ha a ciklus végére az infrastruktúra-fejlesztések kézzelfogható eredményeket hoznának, miközben a közösségi élet is továbbberősödne. – Akkor lennék igazán elégedett, ha a ciklus végén azt mondhatnánk: Biritó nemcsak fejlődött és szépült, hanem közösségként is még erősebb lett – zárta gondolatait.

Somodi Béla: „Van mire építeni Csámpán”

Fotó: TelePaks

Nem készült tudatosan a képviselői szerepre Somodi Béla, Csámpa külterületi önkormányzati képviselője. – Vegyes érzésekkel vágtam bele, hiszen elődöm, Feil József, Dodó bácsi húsz éven át sokat tett a településrészért. Ugyanakkor a lakók bizalma megerősített abban, hogy érdemes vállalom ezt a feladatot. Már a kezdetektől a közösségi élet erősítését, a közösségi ház fejlesztését és a közös programok szervezését tartottam a legfontosabb céloknak – fogalmazott.

A legnagyobb kihívást a 2025-ben megrendezett Csámpai Nap és a 21. Nostalgia-találkozó megszervezése jelentette. – Szerencsére rengeteg segítséget kaptam a helyiektől, lehet építeni erre a közösségre – emelte ki a képviselő. Elmondta, a lakosok leggyakrabban az utak, a közterületek és a zöldfelületek állapotával kapcsolatban keresik meg. Ezeket a problémákat az önkormányzat illetékes szakembereivel közösen folyamatosan figyelemmel kísérik és ke-

Fotó: Molnár Gyula/archív

zelik. Somodi Béla úgy véli fontos fejlesztés lenne, ha a helyi autóbuszjáratok menetrend szerint érintenék Alsó- és Felső-Csámpát is. A településrész adottságai jó lehetőséget kínálnának a letelepedni vágyó családoknak, hiszen Paks és az atomerőmű is néhány perc alatt elérhető.

Az elmúlt időszak legnagyobb eredményének a közösségi ház jelentős belső felújítását tartja. Megújult a villamos hálózat, új konyha és bútorzat készült, valamint egy zárható raktárhelyiséget is kialakítottak. – Sok erőt ad, ha közösségi programot, szemeteszedést vagy bármilyen önkéntes munkát szervezünk, hogy mindig vannak családok, akikre biztosan számíthatok. A mozgósítás sajnos a legnagyobb kihívás, de jó lenne, ha idővel még többen bekapcsolódnának – mondta. A ciklus végére szeretné folytatni a közösségi ház felújítását, fedett teret kialakítani az udvaron, valamint előrelépést elérni a közlekedés fejlesztésében és az infrastruktúra, az internet- és kábeltelevíziós szolgáltatások bővítésében. Hosszabb távú céljai között szerepel a helyi járat bevezetése, a Sudár utca felújítása, sebességmérő kamera kihelyezése, több utca szilárd burkolattal és csapadékvíz-elvezetéssel történő kiépítése, valamint a szennyvízhálózat megvalósítása.

Kovács Melinda: „Szeretném, ha újra erős közösségi élet jellemezné Gyapát”

Bizonytalanul, ugyanakkor a helyiek bizalmától megerősödve vállalta el Gyapa képví-

seletét Kovács Melinda. Mint mondta, a lakók támogatása, a segítségnyújtás és a közösség összetartása motiválta. Kovács Melinda elmondta azt is, hogy elődjétől, Heizler Zoltántól jó alapokat örökölt, ezért fontosnak tartotta a már hagyománnyá vált programok folytatását. A karácsonyfa-díszítés, a Mikulás-ünnepség, a mesevetítés és a főzőverseny mellett új rendezvényekkel is bővült a kínálat. – Sikerült egy lelkes kis csapatot kialakítanunk, akikkel közösen ötletelünk, és a rendezésben is számíthatok rájuk. Nyuszi-partit, szilveszteri és nőnapra rendezvényt szervezünk, január óta pedig kéthetente sportnapot tartunk. A Gyapa Derbi SE-vel együttműködve horgászversenyt is rendeztünk, és a tervek között gyalogtúrák, kirándulások is szerepelnek – emelte ki.

Fotó: magánarchívum

A gyapai településrészi képviselő szerint a legnagyobb kihívást az jelenti, hogy egy-egy javítás vagy felújítás előkészítése és megvalósítása hosszabb folyamat, ezért a felmerülő problémák megoldása nem mindig történhet meg azonnal. – A mindennapi gondok, mint a közvilágítás, a szemeteszállítás, a hóeltakarítás vagy a veszélyes fák kivágása ugyanakkor az önkormányzat és a DC Dunakom jó együttműködésének köszönhetően többnyire gyorsan rendeződnek – tette hozzá. Kovács Melinda szerint Gyapán továbbra is a csapadékvíz megfelelő elvezetése jelenti az egyik legnagyobb feladatot, amelyet a mezőgazdasági gépek egyre intenzívebb forgalma is nehezít. – Pozitívum, hogy már folyamatban van a Rét utca csapadékvíz-elvezetésének rendezése, valamint a Kanacsi utca murvá-
zása is – tájékoztatott.

A településrész egyik legnagyobb értékének a faluházat tartja, amely számos lehetőséget kínál a közösségi életre. ➡

☛ A kisebb és nagyobb termekben játékok, sporteszközök, biliárd, csocsó, pingpong és léghoki várja az érdeklődőket, a tágas udvaron pedig focipálya, játszótér és kültéri játékok biztosítanak kikapcsolódási lehetőséget. Éppen ezért az elmúlt időszak fontos eredménye a faluház megújulása. – Megtörtént a nagyterem festése, új nyílászárók, függönyök és lámpák kerültek a helyükre, megszépült a hátsó bejárat, valamint a tárolót is sikerült rendbe tenni – sorolta. A képviselő úgy véli, ezek a fejlesztések hosszú távon is a gyapai közösséget szolgálják. – Gyapa kis településrész, ahol korábban nagyon erős közösségi élet volt, és szeretném, ha ezt a hangulatot újra minél többen megtapasztalnák – zárta gondolatait.

Kern Béláné: „Cseresznyésben a közös munka hozza a fejlődést”

Fotó: Vasvári Márton

Meglepetésként érte Kern Bélánét, amikor felkérték Cseresznyés képviselőjére, de a pozitív visszajelzések és a helyiek bizalma végül megerősítették abban, hogy elvállalja a feladatot. – Átgondoltam, mit tudnék tenni a szeretett településrészért és az itt élő családokért. Örömmel dolgozom a közösségért, és szerencsére sok segítséget kapok a helyiektől is – fogalmazott. Mint elmondta, már a kezdetektől számos fejlesztési elképzeléssel vágott neki a munkának. Ezek közül több már meg is valósult. – Javult az úthálózat, elindult a tanyagondnoki szolgáltatás, fejlődött a játszótér, megépült a fűthető közösségi ház a hozzá tartozó raktárral, valamint bővült a villany-, a telefon- és az internethálózat. Mindezeket fontos kezdeti feladatoknak tartottam – hangsúlyozta. A képviselő szerint elengedhetetlen a korábbi hagyományok megőrzése is. Ezért továbbvit-

Fotó: Vasvári Márton

ték és új programokkal bővítették a Pirgi Zoltán által elindított közösségi rendezvényeket. – Évről évre megszervezzük a tavaszi szemétszedést, az adventi gyertyagyújtást és a Mikulás-ünnepséget, emellett már Halloween-partit is rendezünk. Nyáron a gyermekeket gyermeknap várja, a hamarosan teljesen elkészülő közösségi házban pedig kreatív foglalkozások, zenés torna, rajzolás, gyurmázás, társasjátékok, sütés-főzés, közös meccsnézés és beszélgetések is helyet kapnak. Kern Béláné szerint a legfontosabb feladat továbbra is a vezetékes ivóvíz biztosítása minden ingatlanban. – Sajnos még ma is vannak családok, ahol csak kútvízzel tudják megoldani az ivóvízellátást. Emellett szeretnénk, ha Cseresznyés bekapcsolódna Paks közösségi közlekedésébe egy helyközi járatral. Ez különösen a fiatalok számára lenne fontos,

hogy önállóan is eljuthassanak a városba – emelte ki. A képviselő hozzátette, hogy a kerékpáros és futóforgalom növekedése miatt a közlekedésbiztonságra is nagyobb figyelmet kell fordítani, hiszen az egysávos betonúton gyakran alakulnak ki balesetveszélyes helyzetek.

Kern Béláné szerint Cseresznyés legnagyobb értéke az összetartó közösség. A helyiek mindig számíthatnak egymásra, legyen szó szemétszedésről, hóeltakarításról vagy a közösségi épületek szépítéséről. – Hálas vagyok minden családnak a bizalomért és a segítségért, amelyet nap mint nap kapok – mondta, hozzátéve, hogy a fejlesztésekhez az önkormányzat, a polgármester és a részönkormányzati képviselő támogatása sokat jelentett.

Ruff Anita

Fotó: Vasvári Márton

Jó napot, mi újság? Héregi Ferenc

Még két lépést kell tenni az örségben, és Héregi Ferenc sörözőjében találja magát az ember; de a vállalkozó ismert a jótékony Legends Hungary Motorosklub tagjaként is, amellet, hogy az atomerőműben üzi tanult szakmáját. Cseresznyésben él, közel a természethez, és nemrégiben Mongóliában járt, két keréken.

A sport vezette Paksra a dunaföldvári Héregi Ferencet. A Dunaújvárosi Kohásznál futballozott, majd Pakson egészen az NB II.-ig jutott. Húszéves kora óta a városban él, ma már Cseresznyéspusztán. A labdarúgást ugyan maga mögött hagyta, elfoglaltsága azonban így is bőven akad: az atomerőmű villamossági osztályán, az MVM Nukleáris Karbantartó Zrt.-nél dolgozik, emellett pedig immár harminc éve üzemeltet egy sörözőt a lakótelepen. Szabadidejének meghatározó része a motorozás, a Legends Hungary Motoros és Sportegyesületben pedig gazdasági vezetőként is tevékenykedik.

– Én, bár nem lett volna szabad, már tizenkét éves koromban motorra ültem. Gimnazistaként aztán édesapáméktól kaptam egy saját motort, és minden nyáron a barátaimmal jártuk a környéket Dunaföldvállról indulva. Később azonban megnősültem, gyermekeim születtek, elindítottam a vállalkozásomat, így hosszú évekre háttérbe kellett szorítanom ezt a szenvedélyt – emlékezik vissza.

Negyvenéves korán túl járt már, amikor úgy érezte, ismét nyeregbe kell ülnie. Vásárolt egy 800 köbcentiméteres motort, amellyel kajdacsai barátaival fedezte fel az országot.

– Ez azonban nem elégített ki. Szerettem volna valahová tartozni, nem csak spontán túrázni. Hét évvel ezelőtt keresett meg Janecska Zoltán azzal, hogy Pakson megalkult a Legends Hungary Motorosklub,

és szeretné, ha megnéznénk, mit tudnánk együtt alkotni. Megfogott a közösség és a tevékenységük, ezért csatlakoztam hozzájuk. Minden évben elmegyünk a csíksomlyói búcsúba, szervezett túráink vannak, de spontán is gyakran összejövünk. Előfordul, hogy háromezernél is több kilométert teszünk meg egy-egy út során, egyszer pedig egyetlen nap alatt 800 kilométert motoroztunk. Erdélybe minden évben ellátogatunk, ahol gyermekotthonokat támogatunk. A személyi jövedelemadó felajánlott egy százalékát gyűjtjük, amit saját adományainkkal egészítünk ki, és így juttatjuk el a segítséget a rászorulóknak. Volt már rá példa, hogy egy gyermekotthon sportcsarnokának felújításához járultunk hozzá.

A napokban a paksi Gyermekemért Alapítvány nyári táborába is ellátogattak: édeséssel és jégkrémmel lepték meg a gyerekeket, majd motoroztatták is őket. A tartós betegséggel vagy fogyatékkal élő gyerekeket támogató alapítványt már több alkalommal segítették. – Amikor látja az ember a nehéz sorsú vagy betegséggel, fogyatékkal élő gyerekeket, óhatatlanul átértékeli a saját életét. Nekem két egészséges gyermekem és három unokám van. A paksi táborban is napszemüvegben voltam, mert folytak a könnyeim.

A következő történet már sokkal derűsebb. Héregi Ferenc az idei év egyik legkülönlegesebb élményét idézi fel. – Januárban a klubházban ünnepeltük a születésnapunkat, amikor betévedt két mongol motoros.

Olyan jól érezték magukat, hogy meghívtak minket Mongóliába. Két hónappal ezelőtt egy hetet töltöttünk náluk. Népviseletben vártak bennünket a repülőtéren, motorokat biztosítottak számunkra, és elvittek Ulánbátor legnagyobb motoros rendezvényére, a Sztjepe Fesztiválra is. A csapatukat maga a köztársasági elnök vezette. Felkerestük a magyar nagykövetséget, jurtában aludtunk, megkóstoltuk a nemzeti ételeiket, felejthetetlen élményekkel gazdagodtunk.

Száma a motorozás egyet jelent a szabadsággal. Sokszor csak gondol egyet, felül a motorjára, bekapcsolja a zenét, és elindul valamerre. A nagy utazások kiindulópontja is Cseresznyéspusztá.

Nemcsak motorozik, hanem vadászik is. A természetközeli életmódhoz keresett megfelelő otthont, így talált rá Cseresznyéspusztán egy telekre, amelyre később felépítette családi házát.

– Csend, nyugalom és összetartó közösség fogadja az embert Cseresznyésben. Rendszeresen szervezünk programokat, szól a zene, barbecue-parti is volt már a közösségi háznál. Segítünk egymásnak: nemrég én szerveztem meg a darázsirtást korszerű, környezetbarát módszerekkel. Itt szinte érintetlen a természet. Számomra az jelenti a kikapcsolódást, hogy kiülök a magaslesre, figyelem az erdőt, és sokszor nem is lövök vadat. Egyszerűen élvezem a csendet. Az én életem így teljes.

Sólya Emma

AZ ELTŰNT VÁROSKÉP NYOMÁBAN

Történetek Cseresznyéspusztáról (1. rész)

Cseresznyéspusztá számomra nem csupán egy külső településrész a város határában, hanem családi emlékek őrzője is. Anyai ágon oda kötnek a gyökereim, gyermekkoromban, az 1990-es években a nyarak jelentős részét ott töltöttem Lacza nagymamánál. A természet, az erdő és a homokpuszta különleges világa már akkor mély nyomot hagytak bennem, talán ezért is fordultam érdeklődéssel Cseresznyés múltja felé.

Volt idő, amikor sokan úgy vélték, a pusztá napjai meg vannak számlálva. Az 1980-as évek végéig még nem vezetett ki szilárd burkolatú út, hiányzott a vezetékes ivóvíz, nem volt már iskola, majd bezárt az egyetlen bolt, és egyre többen jósolták a település lassú elszorvadását. A történet azonban másként alakult, mert az ezredfordulón éppen azok az értékek kerültek előtérbe, amelyek korábban hátránynak számítottak: a nyugalom, a természet közelsége és a vidéki élet csendje. Cseresznyés fokozatosan kedvelt lakó- és üdülőhellyé vált. Bár az őslakos, régi családokból már egy tucatnyian sem élnek itt, de az elvándorlók helyére új családok érkeztek, akik új élettel töltötték meg a közösséget, s a pusztá nem eltűnt, hanem átalakult.

Cseresznyés neve a forrásokban csak a 19. század első felében bukkan fel. Akkoriban nagy- vagy középbirtokhoz tartozó uradalmi majorként említik, elszórt házakkal és átmenetes kicsiny pusztákkal. Még nagymamám is S betűvel mondta, ahogyan a régi térképeken is szerepel, mert a régi „cseresznyésiek” tudták, hogy nevét nem a cseresznyefáról kapta ez az egykor talán *cserjés*, bokros

*Lacza András háza, egykor Tallián Pálné földbirtokos majorsága volt
(fotó: Bencze Barnabás, 1964)*

homokvilág. Területét olyan elszórt részek tagolják, mint Barátrét, Belső sor, Pörösi sor, Mária-telep, Háromház vagy Akalacs. Ez utóbbi a régebbi mag, a mára eltűnt Akalacs falu területe Cseresznyéstől északnyugatra fekszik, s régészeti leletek alapján az Árpád-korban már létezett. Neve besenyő eredetű, a környék rengeteg besenyő eredetű helynevet őrzött meg (Kajdacs, Kanacs, Gyapa, Madocsa stb.), és Akalacs neve, hasonlóan a besenyő törzsi nevekhez, lószinnet jelent: fehér tarkácska, esetleg fehér paripa. Templomáról és a faluról keveset tudunk, de Egyed Antal 1829-es Paks leírásában említi a református templomépítéshez elhordott köveket:

„Akalacson még a török utáni időkben is látható volt egy valamikor nagy épületnek vagy templomnak dűledéke. Innen hordták a szert a mostani református templom építéséhez.”¹

A legenda szerint – melyet még nagymamámtól hallottam –

az akalacsi templom egyszer „üzent” a föld alól, midőn egy juhász kutyája ugatni kezdte a romokat rejtő dombot, ahol a föld alól morajlás és harangkongás hallatszott. 1836-ban Akalacspusztának még 248 állandó lakosa volt.²

Egykor bővízü patakja is mára múlt, a Cseresznyés-Csámpai patak az Akalacs melletti Deres-tóból eredt, és általában északnyugat-délkelet irányba folyt. Legnagyobb mellékerét Györköny felől vette fel, ez a patakág Felső-Biritópuszta közelében csatlakozott a főmederhez. 12,5 km hosszú futás után Püspökhalom mellett hagyta el Paks határát, majd Szentgyörgyi-csatorna néven folytatta útját a faddi Holt-Dunába.³

A közeli Bibichegynek nevezett domb az egykor itt nagy számban tanyázó bibic madarokról kapta nevét. 1821-ben a paksi földesurak közgyűlésükön határozták el, hogy a parlagföldet – tehát elsősorban a déli homokos területet – szőlővel telepítik be. Ezt a kezdeményezést

hamarosan tett követte, és egyre sűrűsödtek a szőlők a magasabb homokterületeken, így Cseresznyéspusztán, Szarkahegyen, Csámpán, Pörösön.⁴ A szőlőművelés még a 20. század elején is jellemző volt, de mára Akalacs területe csupán telepített erdőből és füves rétből áll. A '90-es években a Bezerédj Általános Iskola rajztermében ki volt állítva egy régi parasztház makettje. Készítőjétől, Bencze Barnabástól megtudtam, ez volt a dédszüleim – távvezeték fektetés miatt kisajátított és lebontott – háza, amely régi épület egykor özv. Tallián Pálné földbirtokos asszony majorságához tartozott. És valóban özv. vizeki Tallián Pálné 1874-es végrendeletében találunk rá területi utalást:

„Hátrahagyandó ingatlan birtokaim különböző jogtermészetűkre nézve előre kell bocsátanom, hogy azok háromfélék: elsőrendűek Pakson és ahhoz tartozó falvak és pusztákon boldogemlékű szülőimről szállottak reám...”⁵

A 19. században Lacza Andrásék házat csárdaként is ismerték, ahonnan a családi legenda szerint a híres betyár, Rózsa Sándor is elkötött egy fehér lovat.

(Folytatjuk!)

dr. Hanol János

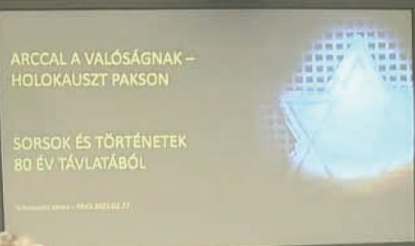
¹ Tudományos Gyűjtemény, 1829., 2. szám, Egyed Antal: Paks leírása, 71. o.

² Paks Nagyközség Monográfiája, 294. o.

³ Paks Nagyközség Monográfiája, 163. o.

⁴ Paks Nagyközség Monográfiája, 311. o.

⁵ Véghely Dezső: Emléklapok rendezettanácsú Veszprém város közigazgatási életéből – Veszprémi Szemle könyvek 5. (Veszprém, 2012), IV. melléklet

hógolyó

Söni, az emlékezetőrző: „Mindig olyan témákat próbálok boncolgatni, amit még eddig senki”

Schönveitz János amatőr helytörténészt kérdezte Hermann Emil, a Német-kéri Német Nemzetiségi Táncsoport együttesvezetője, táncoktatója a helytörténettel kapcsolatos újabb kutatási terveiről.

Minden új kutatás egy új világ

– 2014-ben volt az első nagyobb szabású kiállításom az első világháború 100. évfordulójára, aminek a könyvtár adott otthont. Szóval közel 15 éve foglalkozom a helytörténettel – határozta meg a kezdeteket kérésünkre Schönveitz János, Söni.

A családfával kezdődött. – Nagyanyámmal beszélgetéseink során formálódott a család-fa, amiről azt gondoltam, ki kellene egészíteni családtörténettel. Elkezdtem felkutatni a rokonokat, összegyűjteni a dokumentumokat, fényképeket és történeteket – idézte fel Söni. – Az indulás könnyű volt, mert a nagyanyám két lábon járó adatlexikon volt. Elég volt leülni mellé egy délutáni beszélgetésre és jegyzetelgetni.

A családtörténetet hamar követte a helytörténet. – A közelgő centenárium miatt kezdem komolyabban foglalkozni az első világháborúval. Mindig olyan témákat próbálok boncolgatni, amit még eddig senki. Ahhoz képest, hogy milyen sok paksi vett részt a háborúban, alig találtam összegyűjtött adatot a hősi halottakról – mondta Söni.

Az első világháborút hamar követte a második, majd a holokauszt áldozatainak és a paksi zsidóság történetének kutatása, később pedig a Vitézi Rend helyi és megyei története is. Kutatásai idővel az egyháztörténetre is kiterjedtek.

Bár több írása is megjelent, önálló könyvvel még adós. Ennek egyik oka éppen a szerteágazó érdeklődése. – Egyszerre több témával foglalkozom. Amikor az egyikben telítődöm, átlavagolok a másikra. Amikor témát váltok, mindig új lendületet hoz, akkor mindig egy kicsit fellélegzem – fogalmazott.

Söni sok mindent bevállalt: munka (szerény, nem tőle tudjuk, hogy idén májusban igazgatósági nívódíjat kapott), tánc (igen, ő is utazik Amerikába), sport (42 évesen jótékonykodó maratont futott), család (a megszáltságról alkotott véleményük maradjon titok) és kutatás között osztotta meg az idejét. – A Jóisten nem kopogtatott, berúgta az ajtót, hogy akkor most már rendet terem. Volt 2026 februárjában egy életmentő műtét. A hátizsák-ból, amit addig cipeltem, sok mindent ki kellett pakolni. Más lett a fontossági sorrend – mondta Söni. A kutatások azonban nem maradnak abba, csak a tempó változott.

Milyen paksi vagy Paks környéki, helytörténettel vagy más témával kapcsolatos kutatást szeretnél még végezni a közelebbi, avagy a távolabbi jövőben?

Söninek most éppen a dunakömlödi templom alapításának 200. évfordulójára készül kiadvány a legfontosabb feladata. – Megígértem Fitt Szabolcs plébániaigazgatónak, hogy miután Németkér egyháztörténetéről egy helyi helytörténéssel közösen készítettünk egy füzetet, Dunakömlöd egyházi múltját is hasonló módon feldolgozom. A gyökereim Kömlödhöz és Pakshoz kötődnek*, őseim is a dunakömlödi templomban imádkoztak, így természetes volt, hogy elvállalom – mondta Söni.

A holokauszt áldozatainak kutatását tovább folytatja. – Sok adatbázis ellentmond egymásnak, ezért nem szeretném elkapkodni. A célom egy hiteles, kereshető adatbázis létrehozása – mondta.

A Vitézi Rend történetének feldolgozása is

folytatódik. Első lépésként a paksi vitézek életrajza jelenhet meg a múzeumi füzetekben. A kutatás sok örömet is tartogat. Egy ismerőse dédnagyapjának vitézi oklevelét, amiről a család nem tudott, egy gyűjtőtől sikerült visszavásárolnia a családnak.

Söni szerint a könyv befejezésének legnagyobb akadálya éppen az, ami a kutatást megkönnyíti. – A digitális adattárak olyanok, mint az aranyhal: mindig lehet még egyet kívánni. Újabb és újabb információk kerülnek elő, ezért nehéz meghúzni a határt, hogy most már kész.

Beszélgetésünk végére világossá vált, hogy Söni számára a helytörténet nem pusztán adatgyűjtés. Minden kutatása mögött emberek, családok és sorsok állnak. Talán ezért érkeznek hozzá Izraeltól Amerikáig megkezesek, és talán ezért mondja, hogy minden új kutatás egy új világot nyit meg előtte, sok érdekes ember megismerését. Persze hogy fejtörést okozott, kinek gurítsa tovább a Hógolyót (és az egy kérdés korlátja is).

Kérdés Bedecs Ferenchez, az Atomerőmű SE kajak-kenu szakosztályának vezetőjéhez

Mi a klub legfontosabb célja a következő szezonban?

Milyen eredményre a legbüszkébb az elmúlt időszakból?

Hogyan motiválja a fiatal sportolókat a mindennapi munkában?

[jé]

* A paksi virtusúszást Daróczy helyett lehetne Schönveitz-úszásnak is hívni, mert 1886 augusztusában, most 140 éve Söni szépapja, Schönveitz János is ott volt.

Mit tehetünk az egészségünkért?

A hosszan tartó extrém meleg nemcsak a komfortérzetünket befolyásolja, hanem a szervezetünk működését is próbára teszi. Dr. Tóth-Szívós Etelkával, a Paksi Gyógyászati Központ főigazgatójával beszélgettünk arról, hogyan hat a nagy meleg a szervezetünkre, hogyan óvhatjuk az egészségünket a hőhullámok idején, és mikor van szükség fokozott odafigyelésre vagy orvosi segítségre.

– Miért kell fokozott odafigyelés extrém hőség esetén?

– Az extrém hőség nem csupán kellemetlen, hanem komoly egészségügyi kockázati tényező. A több napon, akár heteken át tartó magas nappali és éjszakai hőmérséklet jelentősen megterheli a szervezet hőszabályozását, a szív- és érrendszert, valamint a veseműködést is. Különösen veszélyeztetettek az idősek, a kisgyermekek, a várandósok, a krónikus betegek, illetve azok, akik fizikai munkát végeznek vagy nem klimatizált környezetben tartózkodnak.

– Melyek a legfontosabb tanácsok, amelyek követésével védhetjük magunkat a nagy melegben?

– A legfontosabb a rendszeres folyadékpótlás, még akkor is, ha nem éreznek szomjúságot. Kerüljük a tűző napot 11 és 17 óra között, könnyű, világos színű, jól szellőző ruházatot viseljenek, valamint gondoskodjanak a lakás hűtéséről: éjszaka szellőztessenek, nappal pedig árnyékoljanak. A legmelegebb órákban csökkentse a fizikai aktivitást. A rendszeresen szedett gyógyszerek esetében egyeztessenek a kezelőorvosukkal, mert egyes készítmények befolyásolhatják a folyadékháztartást vagy a hőleadást.

– Miért jelent nagyobb veszélyt a hosszan tartó extrém meleg, mint egy rövidebb kánikula?

– A hagyományos kánikulai tanácsok továbbra is érvényesek, ugyanakkor a hosszú ideig fennálló extrém hőség új kihívást jelent a szervezet számára. Ha az éjszakai hőmérséklet sem csökken megfelelően, a szervezetnek nincs lehetősége regenerálódni, a hőterhelés pedig napról napra összeadódik. A nemzetközi kutatások azt mutatják, hogy a hőhullámok idején megnövekszik a szív- és érrendszeri események, a kiszáradás, a

Fotó: Szaffenauer Ferenc/archív

vesekárosodás, a hőkimerülés és a hóguta, valamint az összehalálozás kockázata. Ezért az extrém hőségre ma már közegészségügyi veszélyhelyzetként tekintünk, amelyre ugyanúgy tudatosan fel kell készülni, mint más természeti szélsőségekre.

– Hogyan védekezhetünk át biztonságosan a forró napokat?

– Fontos, hogy ne becsüljük alá a hőség hatását. A szabadtéri programokat érdemes a reggeli vagy esti órákra időzíteni. Igunk gyakran, kisebb mennyiségeket, kerüljük az alkohol fogyasztását, mert fokozhatja a kiszáradást, és figyeljünk a túlzott koffeinbevitelre is, különösen akkor, ha az folyadékvesztést vagy szívdobogásérzést okoz. Előnyben részesíthetjük a könnyű, víztartalmú ételeket, például a zöldségeket és gyümölcsöket. Segíthet a test rendszeres hűtése is, például langyos zuhannyal, nedves törölközővel vagy hűvös helyiségben való tartózkodással. Kiemelten fontos figyelni az egyedül élő idősekre, mert náluk a kiszáradás tünetei gyakran később jelentkeznek, és a szomjúságérzet is csökkenhet. A ventilátor önmagában már nem mindig elegendő a szervezet hűtésére nagyon magas, körülbelül 35 Celsius-fok feletti hőmérsékleten. Ilyenkor különösen fontos a megfelelő folyadékbevitel és lehetőség szerint klimatizált helyiség igénybevétele.

– Mennyi folyadékra van szükségünk a hőségben?

– Nincs mindenkire érvényes pontos mennyiség, hiszen ezt befolyásolja az életkor, a testsúly, az egészségi állapot, a fizikai aktivitás és a környezeti hőmérséklet is. Általánosságban elmondható, hogy átlagos körülmények között napi 2–2,5 liter folyadék fogyasztása javasolt, extrém hőségben ez gyakran 2,5–3,5 literre, fokozott izzadás vagy fizikai munka esetén akár ennél többre is emelkedhet.

A legjobb választás a víz. Hosszabb ideig tartó, intenzív izzadás esetén azonban az elvesztett elektrolitok pótlására is figyelni kell – különösen időseknél vagy nagy fizikai terhelés mellett –, ezért az izotóniás italok fogyasztása is előtérbe kerül. Szívelégtelenségben, vesebetegségben vagy egyéb olyan állapotban, ahol folyadékmegszorítás szükséges, a folyadékbevitelt mindig a kezelőorvos utasítása szerint kell meghatározni.

Fontos ugyanakkor tudni, hogy a túlzott folyadékbevitel is veszélyes lehet. A vízmérgezés, azaz a túlzott mértékű folyadékbevitel ritka, azonban súlyos állapot. Ilyenkor a nagy mennyiségű, viszonylag rövid időn belül bevitt folyadékot a vesék nem képesek kiválasztani, így a szervezet só-víz egyensúlya felborul, a vérben megnő a nátriumszint. Egészséges felnőttek veséje kb. óránként 0,8-1 liter folyadékot képes biztonságosan kiválasztani (egyénenként változó). Ha valaki ennél jóval többet iszik rövid idő alatt, például több litert 1-2 óra alatt, különösen, ha közben sok nátriumot veszít izzadással, kialakulhat a vízmérgezés. ➡

➤ Veszélyeztetettek lehetnek a sportolók, az extrém fizikai munkát végzők, a pszichiátriai betegségekhez társuló kényszeres vízivással érintettek, és bizonyos gyógyszerek szedése esetén (egyes antidepresszánsok, vízhajtók). A vízmérgezés kezdeti tünetei a fejfájás, hányinger, hányás, puffadás, gyengeség, fáradtság, majd később jelentkezik zavartság, izomgörcsök, aluszékonyság, görcsroham, eszméletvesztés, életveszélyes agyödéma.

– Milyen veszélyeket rejt a hőség, ha nem figyelünk a szervezetünk jelzéseire?

– Az extrém hőség nemcsak átmeneti rosszulállatot okozhat, hanem meglévő betegségeket is súlyosbíthat. Gyakori következménye lehet a kiszáradás, az elektrolit-zavar, a hőkimerülés, a hóguta, az ájulás, az alacsony vérnyomás, az akut vesekárosodás, valamint a szívritmusza-

varok. Emellett növelheti a szívinfarktus és a stroke kockázatát is. A hóguta életveszélyes állapot: ilyenkor a testhőmérséklet jellemzően 40 Celsius-fok fölé emelkedik, és a szervezet hőszabályozása összeomlik. Gyors segítség nélkül súlyos szervkárosodást, akár halált is okozhat.

– Milyen tünetek esetén kell azonnal orvosi segítséget kérni?

– Azonnali orvosi segítség szükséges zavartság, aluszékonyság, eszméletvesztés, 40 Celsius-fok körüli vagy az feletti testhőmérséklet, görcsroham, mellkasi fájdalom, nehézlégzés, súlyos fejfájás, ismétlődő hányás vagy hűtés ellenére sem javuló rosszulállat esetén. Orvosi vizsgálat indokolt akkor is, ha tartós szédülés, erős gyengeség, csökkenő vizeletmennyiség, sötét vizelet, szapora szívverés vagy több órán át fennálló kiszáradásra utaló tüne-

tek jelentkeznek. Különösen figyelni kell az idősekre, a kisgyermekekre és a krónikus betegekre, mert náluk az állapotromlás gyorsabban bekövetkezhet, és a tünetek sokszor kevésbé jellegzetesen jelennek meg.

– Mik a tapasztalatok a paksi rendelésben, melyik szakrendelésre érkezik több páciens?

– Jellemzően nem emelkedett a hőségből eredő ellátások száma a Paksi Gyógyászati Központban. Mivel a tünetek általános jellegűek, ezért mindenképpen a háziorvos felkeresése az elsődleges teendő a hőség okozta tünetek megjelenése esetén, súlyosabb tünetek esetén pedig az Országos Mentőszolgálat hívása, mivel ebben az esetben fekvőbeteg-intézeti, sürgősségi ellátás szükséges.

-kgy-

Mit tehetünk közös erőforrásainkért?

Mostanában egymást érik a hőségről, a csapadékhányról, az alacsony Duna-vízállásról, az energiatermelés helyzetéről és a vízkorlátozásról szóló hírek. Apai nagymamám képe sejtett fel előttem, ahogy két vízzel teli vödört cipel...

Nagymamáméknál nem volt vezetékes víz. A kerekaskútból vagy a házuktól lejjebb lévő nyomókútból jutottak hozzá, és ha meleg vízre volt szükségük, felkerült a nagy fazék a sparheltre. Az esővizet pedig összegyűjtötték egy hordóban. Nagymamám nem azért gyűjtötte az esővizet, mert ismerete volna a fenntarthatóság fogalmát, és egészen biztosan nem hallott a klímaváltozásról sem. Nem valami különleges bölcsesség volt ez részéről, hanem egyszerűen más viszonyulás a vízhez: értéként tekintett rá.

Mi már egészen más világban élünk. Olyan természetes, hogy a csapból folyik a víz, és egy kattintásra fény önti el a szobát, hogy könnyű megfedelnünk róla: attól, hogy

számunkra mindig elérhető, még nem jelenti azt, hogy végtelen mennyiségben áll a rendelkezésünkre. Ami a nagyszüleinknek magától értetődő volt, azt nekünk már tudatosítanunk kell. Meg kell tanulnunk, hogy fogmosás közben nem kell végig folytatni a vizet. Hogy zuhanyozni lehet úgy is, hogy közben nem engedünk egy kisebb patakot a lefolyóba. Hogy nem kell „díszvilágítás”, csak ott és addig égyen a villany a lakásban, ahol és ameddig arra tényleg szük-

ségünk van. Hogy a csöpögő csapot meg kell javítani. Hogy tele mosógépet indítsunk el. És friss tudásunk: ha lehet, akkor használjuk a nagyobb fogyasztású gépeinket, amikor a hálózati terhelése kisebb. Lehet legyinteni, hogy egy rövidebb zuhany, egy elzárt csap, egy lekapcsolt lámpa vagy egy megtöltött mosógép nem számít, csak csepp a tengerben – ám cseppekből áll a tenger... Persze nem kell visszatérnünk a kerekaskutak vagy a sparhelt világába. A korszerű hőszige-

telés, a hőszivattyúk, a napelemek vagy az okos termosztátok mind azt szolgálják, hogy kevesebb energiát használjunk fel. Az energiatakarékos LED-világítás, az esővíz gyűjtése, a szűrkevíz újrahasznosítása vagy a komposztálás pedig olyan apró lépések, amelyek együtt sokat számítanak. A technológia sokat segíthet, de önmagában nem helyettesíti a tudatosságot, és azt sem kerülhetjük el, hogy bizonyos szokásainkon változtassunk.

Régebben szép gondolatnak tartottam, ma már inkább emlékeztetőnek érzem, hogy „a Földet nem apáinktól örököltük, hanem az unokáinktól kaptuk kölcsön.” Lehet, hogy a nagymamám soha nem hallotta ezt a mondást. Biztosan nem elmélkedett fenntarthatóságról vagy klímaváltozásról. Egyszerűen csak tudta, hogy vigyázni kell arra, amink van. Talán ez a következő évek egyik legfontosabb kihívása: megőrizni az értékeinket, és megtanulni alkalmazkodni a változásokhoz.

Kohl Gyöngyi

Egyensúlyban test és lélek – A test üzenetei mögött akár a család története is ott lehet

Ha valaki megbetegszik, legtöbbször a testi tünetekre figyelünk: mit mutatnak a laboreredmények, milyen gyógyszerre van szükség, vagy hogyan lehet mielőbb megszüntetni a panaszokat. Pedig a betegségek hátterében sokszor lelki folyamatok, családi minták és ki nem mondott feszültségek is meghúzódhatnak. Erről beszélgett az *Egyensúlyban test és lélek* magazin legújabb adásában dr. Ságó Beáta pszichológus, családterapeuta és Vájer-Nagy Mariann klinikai szakpszichológus.

A szakemberek szerint ma már egyre többen ismerik a pszichoszomatikus betegségek fogalmát, vagyis azt, hogy a test és a lélek folyamatos kölcsönhatásban áll egymással. Egy tartós lelki megterhelés testi tünetekhez vezethet, de egy krónikus betegség is jelentősen befolyásolhatja az érzelmi állapotot. A kettő nem választható szét, mégis az egészségügyi ellátásban gyakran még mindig a mérhető tünetek kerülnek előtérbe, miközben kevesebb figyelem jut arra, hogy a beteg mit él át lelkileg. A beszélgetés egyik legfontosabb üzenete, hogy a pszichoszomatikus betegségek nemcsak az egyént érintik. Ha egy családban valaki megbetegszik, az egész családi rendszer változásba kezd. A családtagok egymásra hatnak, ezért a betegség mindig közös történetté is válik.

A szakemberek beszéltek arról is, hogy már a hetvenes években felfigyeltek arra, hogy bizonyos személyiség típusok nagyobb eséllyel betegednek meg. Azok, akik folyamatos teljesítménykényszerben élnek, versengenek, állandó időnyomás alatt dolgoznak és nehezen pihennek – gyakran küzdenek magas vérnyomással, szív- és érrendszeri problémákkal, pánikjelenségekkel vagy más, stresszhez köthető betegségekkel. Egykor ezt „menedzser-

Fotó: TelePaks

betegséggént” emlegették, mára azonban világossá vált, hogy a pszichoszomatikus betegségek köre ennél jóval szélesebb. A tartós stressz nemcsak a szívet és a keringési rendszert terhelheti meg. Hatással lehet a légzőrendszerre is – például súlyosbíthatja az asztmás tüneteket –, emellett összefüggésbe hozható különböző bőrproblémákkal, emésztőrendszeri panaszokkal, fejfájással, alvászavarokkal, valamint olyan testi tünetekkel is, amelyek mögött nem mutatható ki egyértelmű szervi eltérés. A szakemberek hangsúlyozták: ezek a betegségek nem „beképzelték”, a tünetek valóságok, csupán kialakulásukban a lelki tényezők is szerepet játszhatnak.

Gyermekeknél különösen fontos odafigyelni az ismétlődő testi panaszokra. A visszatérő hasfájás, fejfájás vagy rosszullét mögött sok esetben nem mutatható ki szervi eltérés, mégis valódi szenvedést okoz a gyermeknek. Ilyenkor érdemes azt is megvizsgálni, milyen terhelések érik őt a család-

ban, az óvodában vagy az iskolában, hiszen a gyermekek gyakran a testükön keresztül fejezik ki azt, amit még nem tudnak szavakba önteni.

A műsorban szó esik arról is, hogy a családi szerepek, a generációkon át öröklődő minták és a ki nem mondott konfliktusok hosszú távon is befolyásolhatják testi-lelki egészségünket. Éppen ezért a gyógyulás sem mindig csak a tünetek kezeléséről szól. Sokszor legalább ilyen fontos a családi kapcsolatok megértése, az érzelmek felismerése és kimondása, valamint annak tudatosítása, hogy a betegség nemcsak az egyéné, hanem a családi rendszeré is. A magazin ezúttal arra hívja fel a figyelmet, hogy amikor a test jelez, érdemes a tüneteken túl a mögöttes húzóerő történetre is kíváncsinnak lenni. A testi és lelki folyamatok együtt alakítják egészségünket, és sokszor éppen a családi kapcsolatok megértése vihet közelebb a gyógyuláshoz.

Ruff Anita

Paksi Hírnök

Kiadja a TelePaks Médiacentrum Nonprofit Kft.
Főszerkesztő: Dallosné Feth Szilvia
Megjelenik kéthetente, 4550 példányban
Következő megjelenés: 2026. augusztus 28.

Szerkesztőség: Paks, Dózsa György út 51–53.
email: paksihironok@gmail.com, telefon: 75/830-380
Nyomda: ATOMIX Kft. Nyomdaüzem
ISSN 0865-560X

Nyár végéig befejeződnek az intézményfelújítások

Megkezdődtek és jelenleg is zajlanak a nyári karbantartási munkálatok a paksi önkormányzati fenntartású intézményekben. A DC Dunakom Zrt. szakemberei ebben az időszakban végzik el Paks Város Önkormányzatának megbízásából azokat a felújítási és állagmegóvó feladatokat, amelyekre év közben nem volt lehetőség.

Ritter András, a DC Dunakom Zrt. városüzemeltetési részlegvezetője elmondta, hogy a felújítások előkészítése már az év elején megkezdődik. A polgármesteri hivatal vagyongazdálkodási osztályának munkatársai az intézményvezetőkkel közösen állapotfelmérést végeznek, majd az összegyűjtött igények alapján készül el a költségvetés és a munkák prioritá-

Fotó: TelePaks

si sorrendje. Mint hangsúlyozta, a kivitelezés komoly szervezést igényel, hiszen a városi intézmények, köztük az óvodák, a bölcsőde, a Csengey Dénes

Kulturális Központ és más önkormányzati fenntartású létesítmények eltérő időpontokban zárnak be a nyári időszakban. A felújításokat az egy-két hetes

leállások idejére kell ütemezni úgy, hogy azok ne akadályozzák egymást. A részlegvezető hozzátette, hogy a munkálatok túlnyomó része állagmegóvási és karbantartási feladat. Szinte minden intézményben végeznek tisztasági festést, emellett az speciális igények alapján burkolatfelújítások, kisebb vízszblokk-felújítások, nyílászárók javítása vagy cseréje, illetve egyéb, a költségvetésben jóváhagyott munkák is szerepelnek. Ritter András szerint az összehangolt munkaszervezésnek és a tapasztalt szakembergárdának köszönhetően a kivitelezések mintegy 90 százaléka határidőre elkészül, így az intézmények a nyári szünetet követően zavartalanul fogadják a gyermekeket, a dolgozókat és a látogatókat. -ra-

HETI EXTRA AJÁNLATUNK

2026.08.10.-08.23.

-35%

StarBRO Gyorsfagyasztott hullámos hasáburgonya 1 kg
499 Ft/kg

~~769 Ft~~
499 Ft

-35%

Tauris szalámi szeletelt többféle 55 g
3436 Ft/kg

~~289 Ft~~
189 Ft

-22%

Smack Instant tésztaleves többféle 100 g
2990 Ft/kg

~~385 Ft~~
299 Ft

Reál ABC Paks, 7030 Paks, Dózsa György út 51-53.

Széles választék kedvező árak!

Köszönjük, hogy nálunk vásárol!

Helytállás a ligában, felemás kezdés a bajnokságban

A rövid, de tartalmas felkészülést követően sűrű program várt a Paksi FC-re. A Konferencia-liga selejtezőjében az egyik legerősebb rivális a Panathinaikosz várt Bogárnár György tanítványaira, míg az OTP Bank Ligát a Ferencvárossal nyitották, majd a Zalaegerszeggel folytatták Bődék. A zöld-fehér derbi a görögök paksi vendégjátékával kezdődtek. Telt ház várta a csapatokat július 23-án a Fehérvári úton. Vas öngóljával – rossz közbelépés a beadás után – és Andino ziccerével a vendégek vezettek ugyan, azonban a hazai csapat „állta a sarat” és partiban volt nagynevű ellenfelével, amit a csereként pályára lépő Böde Dani parádés gólja csak megerősített. A vége 1-2, így maradt remény a visszavágóra, de ezen nem lehetett sokat gondolkozni, hiszen három nappal később

Fotó: Molnár Gyula

a Ferencvárost fogadta a PFC az OTP Bank Liga első fordulójában. És micsoda mérkőzés volt! Eseménydús és fordulatos, pörgős összecsapás, Haraszi két kulcspasszával Pető, majd Szalai is betalált az első 45 percben, amire Yusuf, illetve Botka gólja volt a válasz a másik oldalon, azonban a második játékrész-

ben Szalai és Pető újabb góljára már nem tudott reagálni a Ferencváros. Paksi FC – FTC 4-2. Csak négy nap regenerálódás, közte athéni utazással, hogy 23 ezer néző előtt a Paks megpróbálja kicsikarni a továbbjutást a Konferencia-liga selejtezőjének visszavágóján. A PFC meglepte ellenfelét: a nyomás öt szög-

let formájában és a 35. percben Pető bombagóljával realizálódott. Sajnos a szünet előtt egyenlítették a görögök, de a fordulást követően Györfi is betalált. Bízunk az újabb találásban, azonban a vendéglátó sem kívánta a hosszabbítást, és a 85. percben gólt lőtt. Le a kalappal a Paksi FC előtt. Sajnos ez a három kemény derbi sokat kivett a csapatból (Györfi megsérült Athénban) és a fáradtság az OTP Bank Liga második fordulójában kiütközött Zalaegerszegen. 5-2-es vereségbe került a kényszerű rotáció, ellenben három újonc is itt debütált az NB I-ben: Wiesner Balázs, Kuzma Hunor és Lapu Andor. Köszönjük a három zöld-fehér mérkőzés élményét, és bízunk a folytatásban: a harmadik forduló az OTP Bank Ligában: augusztus 9-én, vasárnap 15:30. Jön a Honvéd.

Dallos Tibor

Foci volt, foci lesz Dunakömlődön

A Dunakömlődi SE-t 1994-ben alapították, és viszonylag rövid története alatt sok változáson és viszontagságon keresztül jutott el napjainkig. Sokáig a megyebajnokság második vonalában szerepelt, de a múltban találunk Megye I-es évadokat is. Sőt legnagyobb sikerét is itt jegyzi a csapat, miután a 2002/2003-as pontvadászatban bronzérmesek lettek. Ugyanitt az ifik 2019/2020-ban megnyerték a bajnokságot. Spiegel György 2018 óta szakosztályelnökként – társadalmi munkában – rengeteget tesz a csapatért, de volt, amihez az akarat és munka is kevésnek bizonyult. 2020/2021-ben a Covid törte ketté a csapat idényét, miután félidőben berekesztették a bajnokságot. (Megye II. második helyén álltak.) Miután újra beindult a labdarúgó-élet az országban, Köm-

Fotó: magánarchívum

lődön is újrakezdték, de nem sokáig. 2023 februárjában forráshiány miatt a csapat megszűnt, így a dunakömlődi foci története befejeződött, de csak rövid időre. A sportegyesület ugyanis a gyapai csapatnak biztosított pályahasználatot a hazai meccseire. Ak-

kor az az Aradi Gábor edzette a kis csapatot, aki korábban öt évet lehúzott kömlődi színeken. A megszűnést követően Gáborral hét ember távozott az akkori gyapai együtteshez. A háttérben közben zajlottak az egyeztetések és tárgyalások. Ennek

köszönhetően, Paks város önkormányzatának támogatásával és egy nyolcfős kömlődi kötődésű baráti társasággal megerősödve 2024/2025-ben immár a Megye háromban, Aradi Gáborral a kispadon, plusz a korábban már említett hét játékosslal ismét életre kelt a Dunakömlődi SE labdarúgó-szakosztálya. Az idei pontvadászatnak „Zsugával” a kispadon, közel 30 játékosslal és biztos anyagi háttérrel vág neki a csapat. Ráadásul pályázati lehetőségek kihasználásával megszépült a környezet is (például 100 méteres labdafogó háló épült a patak mellé), nem beszélve az elnök, Spiegel György feleségének, Évának a mindennapi, áldozatos szerepvállalásáról a csapat életében, aki mint szertáros és technikai vezető dolgozik a Dunakömlődi SE-ért.

-dt-

Dzsúdó – gyógyulóban Pupp Réka

Az Ulánbátorban rendezett judo grand slam versenyen, a Los Angeles-i olimpia első kvalifikációs versenyén Pupp Réka, az Atomerőmű SE versenyzője az 52 kg-os súlycsoportban harmadik lett, de a bronzmérkőzésen súlyos kézserülést szenvedett.

– A mérkőzés közvetítésekor látszott, hogy gond van a kezével. Hogy történt a baleset?

– Szerencsére csak a bronzmecszen történt. Már a második összehangoláskor elakadt a gyűrűsujjam meg a kisujjam az ellenfél ruhájában, fél perc telhetett el a küzdelemből. Próbáltam kiszedni a fogásomat, két ujjam elindult, a másik kettő leragadt, és így eltört a négyes kézközépcsontom. Ezután már nem tudtam szépen judozni. Szerencsére tudtam egyet dobni az ellenfele-

men, utána úgy voltam, hogy innen már bekkelek, nem nagyon tudtam használni a kezem. Nagyon fáj, meg amint eltört, a fogáserő egyből kiment a kezemből. Pont a jobb kezem a domináns, azzal fogok hajtókát, ami nekem szükséges a dobáshoz.

– Mit mondott az orvos?

– A vizsgálat kimutatta, hogy a kezemben a helyén volt minden, csak a gyorsabb gyógyulás érdekében meg az elmozdulás megakadályozására két csavarral rögzítették a csontot. A gipszet csak három hétig kellett hordani, a

második három hétre pedig, orvosi döntésre, rögzítőkötést kaptam.

– Kell versenyt kihagynod?

– Augusztusban Svájcban lesz egy új verseny, azt biztosan kihagyom, és annak függvényében, hogyan javul a kezem, eldöntjük, hogy a pesti grand slammal mi legyen. A világbajnokság októberben, három hétre a grand slam után lesz, ha olyan a helyzet, akkor fel kell áldoznunk a pesti versenyt. Nem akarom kockáztatni, hogy nem teljes a gyógyulás, és rásérülök, pedig hazai közönség előtt szerepelnem jó. Egy világbajnokság előrébb helyezkedik el a sorrendben, mint egy nemzetközi, de jó lenne a világbajnokság előtt újra versenyezni, belezúgani.

-joko-

TAXI

**Füge taxi Paks – már 9 éve
mindennap a város és környéke
kedvelt személytaxi szolgáltatása!
Vidéki fuvarok és reptéri transzfer is!**

+36 20 4545515
+36 20 2905556

MEGBÍZHATÓSÁG • BIZALOM • KÉNYELEM
Füge taxi Paks!

Gyertyaláng

MÜLL-PATRIK TEMETKEZÉS

Irodavezető: Müller Pálné

7030 Paks, Szent István tér 7.
Tel.: 75/310-698, 75/314-597

Paks Fehérvári és Kálvária u. temetőgondnokság:
75/310-698

ÜGYELET: 0-24h Tel.: (30) 947-6346 • (30) 929-5609

Fotó: Füge taxi

Megfejtésével öt paksi utazásra szóló Füge taxi ajándékot nyerhet.

FŐVÁROSA MASZKAT	VALÓDI	VÁLTÓT FORGAT	...FI IRAK FŐVÁROSA	ZSAKETT ELEJEI	CSAPADÉK	USA ÁLLAM	JÖVENDŐ-MONDÓ TÖRÖK HEGYSÉG	SIEMENS	ELLEN-ÉRTÉK	...BOGAS
1										B
OPERAI DALBETÉT				KÖVET-KEZŐ CSACSI MONDJA				... UNO OLASZ TV VASI KÖZSÉG		
ERŐ					SZIVÁRVÁNY LATINUL				SZEGYI	
					ÜRES SORI				MÚSZÁL FÉLE	
KIPLING FARKASA	KIKAP A BABA			STILÁRIS ELEM						AMPER
	2			NYAKAS						RAKÉTA ORRKÚPJÁ
				SVÁJCI ÜD. HELY					SZÉL-HÁRFA GÖRÖG LEVEGŐ	
				AZONBAN						
... LAP		TRÁK EREDETÜ NÉP			NÉMÁN NEZII			TOLVAJ-NYELV		
NŐI NÉV		NÉMET NÉVELŐ			ÁLLÓVÍZ			AUTO-MARKA		
			... HARI KÉMNŐ V. BORSODI HELYSÉG				KELETI SZÖNYEG ERŐ NÉMETÜL			
X, ..., Z	ELSŐ-RENDÜ MÓKUS-FÉLEI			VÉS		OROSZ BALETT				PARKING
				LOMBOS NÖVÉNY		SZEDI A LÁBÁT				
SZEDER					HARAG LATINUL			ÉGITEST		
					SCHÜTZ ...					
IDŐMÉRŐ	OMSZK FOLYÓJA KUTRICA ZAMAT		A PINCÉBE DURVA MEG-SZÓLÍTÁS	PRENSA-HIRÜGYN. LEVÉL-TÁVIRAT						
VERS-DISZ			... DOLLY NEWTON		NORVÉG FÉRFINEV					
NÉVELŐ		EURÓPAI NÉP		HAMISAN JÁTSZOTT	CELCIUS					

A megfejtés egy szlogen neve. Beküldési határidő augusztus 14. Cím: 7030 Paks, Dózsa György út 51-53. vagy paksihironok@gmail.com. A név mellé telefonszámot is kérünk. Előző játékunk nyertese: Sinorovits Attila

INGYENES HÁZHOZSZÁLLÍTÁS ✓

GYORS ÉS KÉNYELMES ✓

Megrendelését rövid határidővel otthonába vagy munkahelyére visszük, Önnek nem kell fáradnia a cipekedéssel.

GAZDASÁGOS, PÉNZTÁRCA-KIMÉLŐ ✓

KÖRNYEZETBARÁT ✓

Ballonjaink folyamatosan cseréljük.

SZIVÁRVÁNY AQUA

BALLONOS TERMÉSZETES ÁSVÁNYVÍZ

www.szivarvanyaqua.hu

PRAKTIKUS ✓

Szolgáltatásunkat kérheti igényeihez illeszkedően saját vagy akár díjmentesen biztosított vízadagoló automatával illetve vízpumpával is.

19 literes ballonos vizünk ára házhoz szállítva már 1790 Ft-tól!

Messze olcsóbb mintha a boltból Ön cipelné haza!

CSOMAGJAINKRÓL ÉS AKTUÁLIS ÁRAINKRÓL ÉRDEKLŐDJÖN ITT, KÉRJE TÁJÉKOZTATÓNKAT:

Paks és térsége:
paks@szivarvanyaqua.hu

 06 20 251 4217
06 30 691 9330

ANHUR KFT

TEMETKEZÉS

Iroda, bemutatóterem:
Paks, Dózsa Gy. út 85.

anhur.paks@gmail.com
+36 20 852 1520

Készenlét 0-24h-ig:
+36 30 936 3255

www.anhurtemetkezes.hu